

Politika

PL - 09

POLITIKA SNAS NA AKREDITÁCIU INŠPEKČNÝCH ORGÁNOV

Schválil: **Ing. Štefan Král, PhD.**
riaditeľ SNAS

Účinnosť od: 20.05.2025	Vydanie: 1 Aktualizácia: 5	Označenie RD: PL - 09
----------------------------	-------------------------------------	--------------------------

- Tento dokument bol vytvorený elektronicky -

ÚČEL: Tento predpis určuje politiku SNAS na akreditáciu inšpekčných orgánov

Spracoval: **Ing. Stanislav Musil, PhD.**

Dátum 14.04.2025

spracovania:

Preskúmal: **RNDr. Lívia Kijovská, PhD.**

Nadobudnutím účinnosti tejto PL -09 končí účinnosť PL - 09 zo dňa 23.12.2024.

Účinnosť od: 20.05.2025	Vydanie: 1 Aktualizácia: 5	Označenie RD: PL - 09
----------------------------	-------------------------------------	--------------------------

Obsah

1	POLITIKA SNAS NA AKREDITÁCIU INŠPEKČNÝCH ORGÁNOV	4
2	SÚVISIACE PREDPISY	6

Účinnosť od: 20.05.2025	Vydanie: 1 Aktualizácia: 5	Označenie RD: PL - 09
----------------------------	-------------------------------------	--------------------------

1 POLITIKA SNAS NA AKREDITÁCIU INŠPEKČNÝCH ORGÁNOV

1.1 Pri posudzovaní CAB, ktoré sa usilujú o získanie akreditácie na vykonávanie inšpekčných činností, sa SNAS riadi ustanoveniami aktuálnej verzie normy ISO/IEC 17020. Požiadavky normy ISO/IEC 17020 musia inšpekčné orgány, ktoré sa usilujú o akreditáciu plniť tak, ako je to špecifikované v príslušných povinných dokumentoch EA a ILAC, povinných aplikačných dokumentoch pre ISO/IEC 17020 vydávaných ako medzinárodné normy alebo ako všeobecne platné dokumenty uznávaných medzinárodných organizácií a v politikách a metodických smerniciach SNAS na akreditáciu.

1.2 Žiadateľom o akreditáciu v oblasti inšpekcie môžu byť:

- a) právnické osoby, ktoré sa zaoberajú výkonom inšpekčných činností,
- b) právnické osoby, ktoré sa, okrem iných činností (napríklad certifikácia, skúšobníctvo, atď.), zaoberajú aj inšpekciou.

1.3 Právnické osoby, ktoré žiadajú o akreditáciu v oblasti inšpekcie a zároveň sa usilujú o notifikáciu, resp. autorizáciu, ktorých podmienkou je získanie akreditácie, musia plniť požiadavky na notifikované, resp. autorizované osoby.

1.4 Osoby, ktoré sa usilujú o autorizáciu alebo notifikáciu môžu tam, kde je to s príslušnou autorizačnou/notifikujúcou autoritou dohodnuté alebo legislatívne dané, byť posudzované na plnenie autorizačných alebo notifikačných požiadaviek v jednom posudzovacom procese spolu s akreditačným posudzovaním.

1.5 CAB, ktoré žiadajú o tzv. multi-disciplinárnu akreditáciu, v rámci ktorej je aj inšpekcia, musia plniť všetky požiadavky normy ISO/IEC 17020.

1.6 Organizácie vykonávajúce aj iné činnosti ako inšpekcie (výroba, predaj, certifikácia, skúšobníctvo, kalibrácia a pod.) musia preukázať dôsledné plnenie podmienok nestrannosti, objektívnosti a nediskriminačného prístupu v zmysle požiadaviek ISO/IEC 17020 tak, aby bolo jasné, že tieto iné činnosti nemajú negatívny vplyv na nezávislosť a výsledky inšpekcie. Politika a postupy žiadateľa musia zahŕňať všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť jeho spôsobilosť, nestrannosť a integritu (vlastnícke vzťahy a záujmy, organizačné aspekty, rozhodovacie postupy, finančné záležitosti, personál a pod.).

1.7 Inšpekčný orgán musí byť nezávislý v rozsahu, ktorý sa vyžaduje s ohľadom na podmienky, za ktorých vykonáva svoje služby, v súlade s požiadavkami normy ISO/IEC 17020.

1.8 Súčasťou posudzovania žiadateľa o akreditáciu je svedecké posúdenie inšpekcie, ktoré sa uskutočňuje formou pozorovania inšpektorov pri výkone inšpekcie.

1.9 Pri prvom akreditačnom posudzovaní sú posudzované všetky pracoviská inšpekčného orgánu, na ktorých sú vykonávané jedna alebo viac činností inšpekcie a všetky podoblasti inšpekcie s prihliadnutím na druh inšpekcie a rozsah požiadaviek. Pri veľkom počte pracovísk inšpekčného orgánu a veľkom počte podoblastí je možné na základe rizika spojeného s činnosťami alebo s lokalitami využiť postupy vzorkovania.

Účinnosť od:
20.05.2025

Vydanie:
1
Aktualizácia:
5

Označenie RD:
PL - 09

1.10 SNAS po udelení akreditácie vykonáva pravidelné plánované dohľady nad akreditovanými inšpekčnými orgánmi, pričom v priebehu akreditačného cyklu (dohľady a reakreditácia) preverí, či inšpekčný orgán neustále plní všetky akreditačné požiadavky. Pri každom dohľade sa preveruje plnenie požiadaviek týkajúcich sa neustrannosti a nezávislosti, spôsobilosti pracovníkov, procesov, postupov a dokumentovania inšpekcií, interných auditov, preskúmania manažmentom a sťažností a odvolaní, ako aj efektivity odstránenia nezhôd a rizík z ostatného posúdenia.

1.11 Pri dohľadoch je inšpekčný orgán posudzovaný tak, aby za použitia postupov vzorkovania a rizika spojeného s činnosťami alebo s lokalitami, boli posúdené v rámci jedného akreditačného cyklu (dohľady a reakreditácia) všetky jeho pracoviská a všetky oblasti (podoblasti) inšpekcie s prihliadnutím na druh inšpekcie a rozsah požiadaviek.

1.12 Pri reakreditácii inšpekčných orgánov platia všetky vyššie uvedené princípy, ktoré sa týkajú akreditácie tak, aby za použitia postupov vzorkovania a rizika spojeného s činnosťami alebo s lokalitami boli posúdené všetky pracoviská IO a oblasti (podoblasti) inšpekcie okrem tých, ktoré boli posúdené pri dohľadoch a rozšíreniach akreditácie v danom akreditačnom cykle a kde neboli zistené nedostatky. Pri reakreditácii sa preverujú všetky požiadavky normy ISO/IEC 17020.

1.13 Rozšírenie akreditácie SNAS vykonáva analogicky s princípmi, ktoré sú uvedené pre akreditáciu. Rozšírenie akreditácie sa môže týkať nových oblastí/podoblastí inšpekcie, rozsahu požiadaviek, rozpätia inšpekcie, metód a postupov inšpekcie v rámci už akreditovanej oblasti akreditácie, alebo nových pracovísk/miest výkonu činností. Rozšírenie akreditácie, pokiaľ o ňu akreditovaná osoba požiadava, možno vykonať ako samostatnú službu spolu s plánovaným dohľadom alebo reakreditáciou. Rozšírenie činnosti o novú „Oblasť akreditácie“ (napr. certifikácia alebo skúšobníctvo) sa nepovažuje za rozšírenie akreditácie inšpekčného orgánu, ale za novú akreditáciu a riadi sa princípmi týkajúcimi sa akreditácie.

1.14 Tam, kde je to relevantné, SNAS vyžaduje účasť inšpekčných orgánov na vhodných skúškach spôsobilosti pokiaľ sú dostupné a odôvodnené a zahŕňajú skúšobné činnosti, ktoré priamo ovplyvňujú a určujú výsledok inšpekcie, alebo ak je to vyžadované zákonom alebo regulačnými orgánmi. Počas jedného akreditačného cyklu sa musí inšpekčný orgán tam, kde je to relevantné, zúčastniť minimálne jednej skúšky spôsobilosti s akceptovateľnými výsledkami pre každý predmet inšpekcie. Skúšky spôsobilosti nie sú však obvyklý a očakávaný prvok pri akreditácii väčšiny typov inšpekcií.

1.15 V prípade, že inšpekčný orgán si pre požiadavky na systém manažérstva v kap. 8.1 vyberie možnosť B, SNAS posudzuje tiež plnenie všetkých požiadaviek ISO/IEC 17020 kap. 8.2 až 8.9 s prihliadnutím na to, že organizácia, ktorej súčasťou je inšpekčný orgán je certifikovaná podľa ISO 9001.

1.16 Ak je to opodstatnené, inšpekčný orgán môže mať vzorkovanie akreditované podľa ISO/IEC 17020:2012 ako samostatnú činnosť. Rezolúcia EA 2022 (52) 11 popisuje, že preferovaná norma pre odber vzoriek je ISO/IEC 17025, ale ak je vhodné pre akreditáciu orgánov vykonávajúcich odber vzoriek ako samostatnú činnosť sa môže použiť aj norma

Účinnosť od: 20.05.2025	Vydanie: 1 Aktualizácia: 5	Označenie RD: PL - 09
----------------------------	-------------------------------------	--------------------------

ISO/IEC 17020 – Posudzovanie zhody – Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu za predpokladu, že sa použijú všetky zodpovedajúce požiadavky preferovanej normy ako dodatočné požiadavky v rámci akreditačného procesu.

1.17 Ak chce inšpekčný orgán vykonávať meranie pri inej príležitosti než ako súčasť inšpekcie uvedenej v osvedčení o akreditácii, nemôže takéto samotné meranie vyhlasovať za akreditované podľa ISO/IEC 17020 v zmysle MSA I/02 ((ILAC-G27: 07/2019) Dodatok 1 kap.2.1.

1.18 Inšpekčná správa alebo inšpekčný certifikát nesmie obsahovať dátum platnosti inšpekcie.

1.19 Ak by existovala zákonná požiadavka, ktorá by stanovovala, že následná inšpekcia by sa mala uskutočniť v zákonne definovanom termíne, inšpekčný certifikát/inšpekčná správa môže obsahovať vetu ako napr. „podľa nariadenia/zákona/vyhlášky xxx by sa nasledujúca inšpekcia mala uskutočniť v +++ dátum“. Musí však existovať vonkajšia požiadavka regulátora (nariadenie/zákon/vyhláška/predpis), ktorá nesmie byť definovaná samotným inšpekčným orgánom.

1.20 Výstupom z každej vykonanej inšpekcie musí byť inšpekčná správa alebo inšpekčný certifikát obsahujúci akreditačnú značku. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na inšpekcie so zistenými nedostatkami.

1.21 SNAS poskytuje akreditáciu inšpekčných orgánov len pre fixný rozsah akreditácie, a neposkytuje akreditáciu inšpekčných orgánov pre flexibilný rozsah akreditácie podľa EA-2/15 M:2023 (*EA Requirements for the Accreditation of Flexible Scopes*).

2 SÚVISIACE PREDPISY

ISO/IEC 17011	Posudzovanie zhody. Požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody
ISO/IEC 17020	Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu
ILAC-P15	Guidance on the application of ISO/IEC 17020:2012
PL-10	Politika SNAS na akreditáciu pre účely notifikácie, resp. autorizácie
MSA-04	Postup pri akreditácii
MSA-I/01	Oblasť a rozsah akreditácie inšpekčných orgánov
MSA-I/02	Smernica na aplikáciu ISO/IEC 17020
MSA-I/03	Svedecké posudzovanie inšpekčných orgánov

Účinnosť od:
20.05.2025

Vydanie:
1
Aktualizácia:
5

Označenie RD:
PL - 09